

Voorwoord

Op het moment dat u dit leest is een jubileumjaar voor de VEB achter de rug. Op 8 maart 2014 bestond de vereniging negentig jaar. Ik ben dankbaar juist op dat moment aan te treden bij een organisatie die, ondanks zijn gevorderde leeftijd, vitaler is dan ooit. De bereikte mijlpaal was ook een mooi moment om de rijke geschiedenis van de vereniging vast te leggen. Mijn voorganger Jan Maarten Slagter nam het initiatief tot een jubileumboek, waarin Paul Frentrop oude beurstijden laat herleven. Het is even opvallend als fascinerend om te lezen hoe vaak de geschiedenis zich heeft herhaald in de loop der jaren, maar steeds op een andere manier. Om een voorbeeld te noemen: de luidruchtige entree van jonge bedrijven op de beurs, vlak na de tweede wereldoorlog, toont sprekende gelijkenis met de opkomst van jonge internetbedrijven in de late jaren negentig. In beide situaties schetsten de bestuurders extreem positieve vergezichten die uiteindelijk rokende puinhopen bleken te zijn. Beleggers zagen hun ingelegde gelden in rook opgaan.

De geschiedenis maakt ook duidelijk hoe noodzakelijk een instituut als de VEB nog is. Terwijl we nog steeds vechten voor compensatie van gedupeerde beleggers uit deze dotcom hype, bleven beursdebacles in latere jaren opdoemen. Denk daarbij aan de schandalen bij Ahold, Fortis en SNS Reaal.

Tegelijkertijd is het maatschappelijke begrip voor de rechten van aandeelhouders niet bepaald toegenomen. Het verschaffen van risicodragend kapitaal door de aandeelhouder wordt eigenlijk als vanzelfsprekend beschouwd. Dat die aandeelhouder daarvoor gecompenseerd wil worden met voldoende zeggenschap, recht op dividend en informatie, wordt niet altijd begrepen. Integendeel, in politiek Den Haag lijkt aandeelhouderschap, na het verschijnen van Thomas Piketty's *'Kapitaal in de 21ste eeuw'* verder aan terrein te hebben verloren. Ineens wordt het rendement op kapitaal weer rechtstreeks tegenover dat van arbeid geplaatst.

Imtech liet in 2014 zien wat het woord 'risicodragend' kapitaal echt betekent. Aandeelhouders hebben daar door fraude en mismanagement de waarde van hun aandelen dramatisch zien zakken en toch hebben aandeelhouders nieuw geld beschikbaar gesteld om de onderneming een overlevingskans te geven.

Opkomen voor gedupeerde beleggers is één kant van de zaak. Het heeft onze sterke voorkeur om debacles te helpen voorkomen. Daarom volgen we ontwikkelingen in de beleggingswereld kritisch en laten onze stem, gevraagd en ongevraagd, horen waar nodig. Ook helpen we beleggers graag om weerbaarder te worden in de uitdagende beleggingsomgeving van vandaag.

En dat is hard nodig. De overheid legt met haar nieuwe beleid op het gebied van pensioenen steeds meer verantwoordelijkheid voor de financiële toekomst bij het individu. Maar uitgerekend op het moment van die fundamentele verschuiving van verantwoordelijkheden van overheid naar individu biedt de markt qua spaarmogelijkheden weinig goeds. De rente is tot een historisch dieptepunt gedaald en de belegger kan op basis van zulke lage rentes niet zijn/haar financiële toekomst zeker stellen. De VEB ziet daar een rol voor zichzelf door als onafhankelijke partij de toekomstige belegger te helpen in het afwegen van beleggingskeuzes. Gelukkig biedt de markt steeds meer beleggingsproducten met lage beleggingskosten. Met de explosieve opkomst van de ETF-markt heeft de beginnende belegger de kans een goed gespreide beleggingsportefeuille op te bouwen tegen lage kosten. Zeker gelet op de trend van een terugtrekkende overheid zal de VEB ook in de toekomst veel aandacht blijven besteden aan beleggingsalternatieven.

Één actie verdient nog extra aandacht, een die zijn gelijke eigenlijk niet kent in de geschiedenis van de VEB. Ik heb het hier over de onteigening van effectenbezitters SNS Reaal. Een situatie waarbij effecten plotseling door de staat worden opgeëist zonder vergoeding vraagt om een